

Arbetsmarknadsläget i Västmanlands län

Kvartal 1 2025

Arbetsförmedlingen
Författare: Analysavdelningen
Diarienummer: Af-2025/0033 9027

Innehåll

1	Inledning	4
2	Västmanlands län	5
2.1	Relativ arbetslöshet	5
2.2	Långtidsarbetslöshet.....	7
2.3	Kortutbildade.....	9
2.4	Ungdomar	10
2.5	Inrikes och utrikes födda	11
2.6	Nyanmällda lediga platser	13

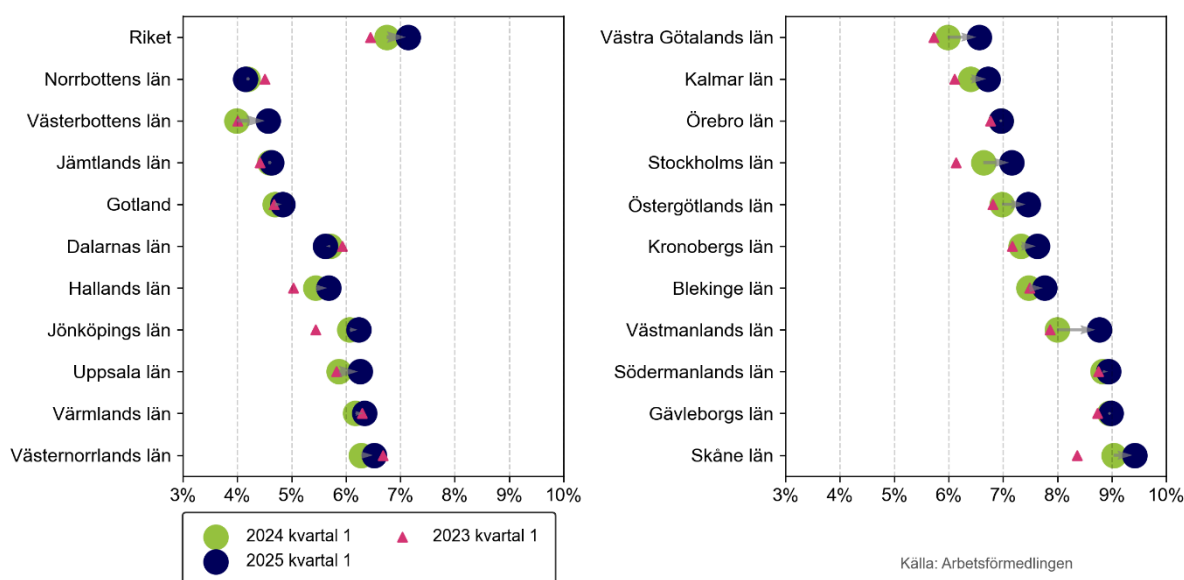
1 Inledning

Den rådande lågkonjunkturen har fortsatt att påverka arbetsmarknaden under det senaste året. Som en följd har antalet inskrivna arbetslösa¹ ökat från i genomsnitt 355 000 under det första kvartalet 2024 till 377 000 under samma period 2025. Samtidigt har den relativa arbetslöshetsnivån² stigit från 6,7 till 7,1 procent.

Lågkonjunkturen har gjort avtryck på stora delar av landet, men i varierande omfattning. Antalet inskrivna arbetslösa har ökat i 18 av 21 län. Den största ökningen har skett i Västerbotten, som under perioden har drabbats av uppsägningar och varsel. Där ökade antalet inskrivna arbetslösa med 16 procent, en ökning som har skett från låga nivåer. Förutom Västerbotten var ökningen störst i Västra Götaland och Västmanland, där antalet inskrivna arbetslösa under första kvartalet 2025 var omkring tio procent fler jämfört med samma kvartal 2024. Samtidigt har arbetsmarknaden inte påverkats i samma utsträckning i Norrbotten och Dalarna, där antalet inskrivna arbetslösa istället minskade något under perioden. I Gävleborg låg antalet inskrivna arbetslösa kvar på samma nivå som ett år tidigare.

De lägsta arbetslöshetsnivåerna återfinns i de tre nordligaste länen. Norrbotten hade den allra lägsta nivån, följt av Västerbotten och Jämtland. Den högsta relativa arbetslöshetsnivån har Skåne, följt av Gävleborg, Södermanland och Västmanland. Arbetsmarknaden skiljer sig dock även inom länen, vilket beskrivs i detalj i respektive läns kapitel i denna automatiserade rapport.

Figur 1.1 Utveckling av arbetslösheten som andel av arbetskraften

¹ Antalet inskrivna arbetslösa avser åldrarna 16-65 år.

² Antalet inskrivna arbetslösa som andel av den registerbaserade arbetskraften.

2 Västmanlands län

Antalet inskrivna arbetslösa³ hos Arbetsförmedlingen har mellan det första kvartalet 2024 och samma kvartal 2025 ökat i Västmanlands län. I genomsnitt var 12 000 personer inskrivna som arbetslösa under det första kvartalet 2025, vilket är 10 procent, eller 1 100 personer, fler jämfört med ett år tidigare. Under samma period ökade antalet inskrivna arbetslösa med 6 procent i riket. Även jämfört med samma kvartal för två år sedan så har antalet inskrivna arbetslösa ökat i länet. Sedan dess har antalet ökat med 12 procent. Under det första kvartalet 2025 var det 2 600 av de arbetslösa som fick ett arbete, samtidigt som 2 500 personer skrev in sig som arbetssökande i Västmanlands län.

Industrin sysselsätter en högre andel i Västmanlands län jämfört med i riket totalt sett, enligt statistik från Statistiska centralbyrån (SCB, BAS)⁴. I Västmanlands län arbetar 19 procent av den sysselsatta befolkningen inom branschen vilket kan jämföras med 12 procent i riket. Även den offentliga tjänstesektorn står för en högre andel av sysselsättningen, medan den privata tjänstesektorn står för en lägre andel av sysselsättningen än i riket som helhet. Den offentliga tjänstesektorn sysselsätter 35 procent av de som arbetar i Västmanlands län, medan samma siffra för riket är 34 procent. 38 procent arbetar i den privata tjänstesektorn, vilket kan jämföras med 45 procent av de sysselsatta i hela riket. I Västerås kommun arbetar 44 procent av de sysselsatta inom privat tjänstesektor, vilket är den högsta andelen i länet. I Fagersta arbetar 19 procent i privat tjänstesektor, vilket är den lägsta andelen i länet. Den offentliga tjänstesektorn sysselsätter störst andel (47 procent) i Norberg. Minst andel inom offentliga tjänster (31 procent) har Skinnskatteberg. Den mest industritunga kommunen i länet är Fagersta, där 38 procent arbetar inom branschen. Lägst är andelen i Sala, där endast 10 procent arbetar inom industrin.

Västmanlands län har en sysselsättningsgrad⁵ som är lägre än riksgenomsnittet. Den var under det fjärde kvartalet 2024 74,5 procent, samtidigt som den i riket var 75,2 procent. Den högsta sysselsättningsgraden i länet, 76,9 procent, hade Surahammar följt av Sala, där sysselsättningsgraden var 76,2 procent. Sysselsättningsgraden var inom länet lägst i Fagersta, där den var 70,9 procent. I Skinnskatteberg var den 71,1, vilket är den näst lägsta nivån i länet.

2.1 Relativ arbetslöshet

Den relativa arbetslöshetsnivån, alltså antalet inskrivna arbetslösa hos Arbetsförmedlingen som andel av den registerbaserade arbetskraften, var 8,8 procent i Västmanlands län under det första kvartalet 2025. Arbetslöshetsnivån är högre än i riket som helhet, där arbetslöshetsnivån var 7,1 procent under samma period. Bland män var arbetslösheten 8,9 procent i Västmanlands län under det första kvartalet 2025. Det är en högre nivå än bland kvinnor, där motsvarande siffra var 8,7 procent.

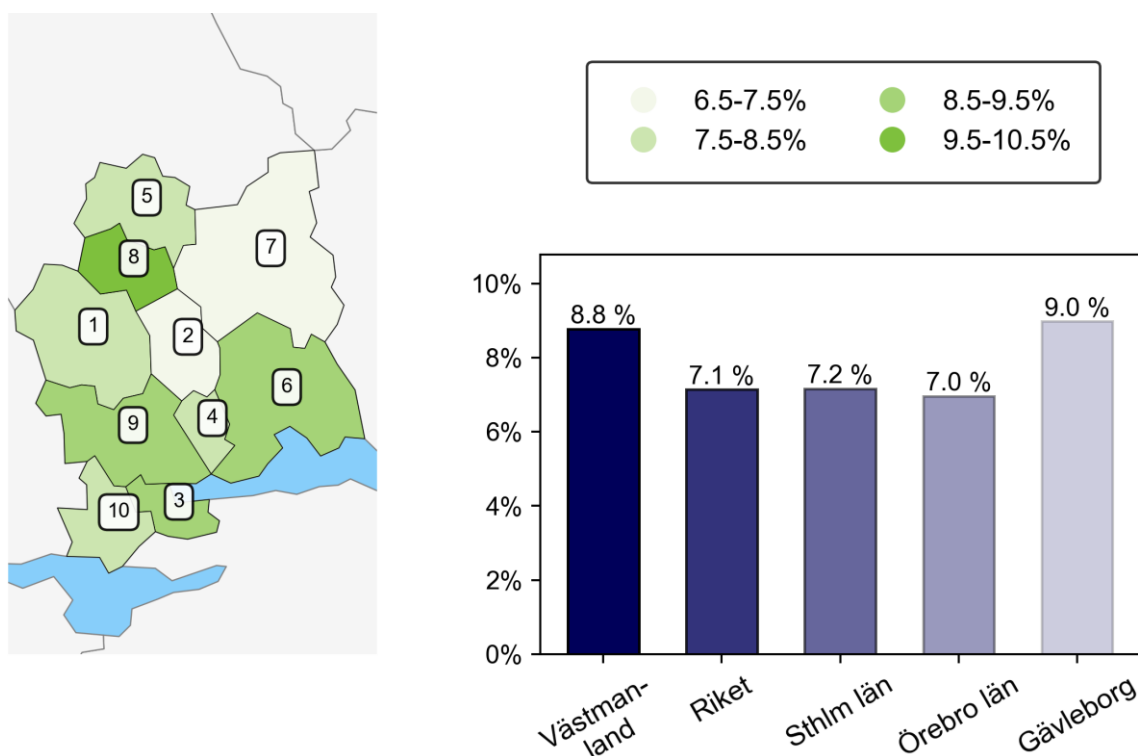
³ Antalet arbetslösa avser åldrarna 16-65 år om inget annat anges.

⁴ Statistiken över antalet sysselsatta per bransch avser dagbefolkning, 15-74 år, kvartal 4 2024 (preliminär statistik).

⁵ Avser sysselsättningsgraden i åldrarna 16-65 år enligt BAS kvartal 4 2024 (preliminär statistik).

Det är fler kommuner i Västmanlands län som har en högre arbetslöshetsnivå än riksgenomsnittet än kommuner som har en arbetslöshetsnivå under rikets. Fagersta hade den högsta arbetslöshetsnivån i länet under det första kvartalet 2025, 10,5 procent. Näst högst var arbetslöshetsnivån i Västerås, 9,2 procent, och Köping, 9,2 procent. I den andra änden av skalan med länets lägsta arbetslöshet var Surahammar. Där var den relativa arbetslöshetsnivån 6,5 procent under det första kvartalet 2025. Även Sala och Skinnskatteberg tillhörde de kommuner i länet där arbetslösheten var lägre, 6,7 respektive 7,7 procent.

Figur 2.1 Arbetslösa som andel av den registerbaserade arbetskraften, Västmanlands län, kvartal 1 2025

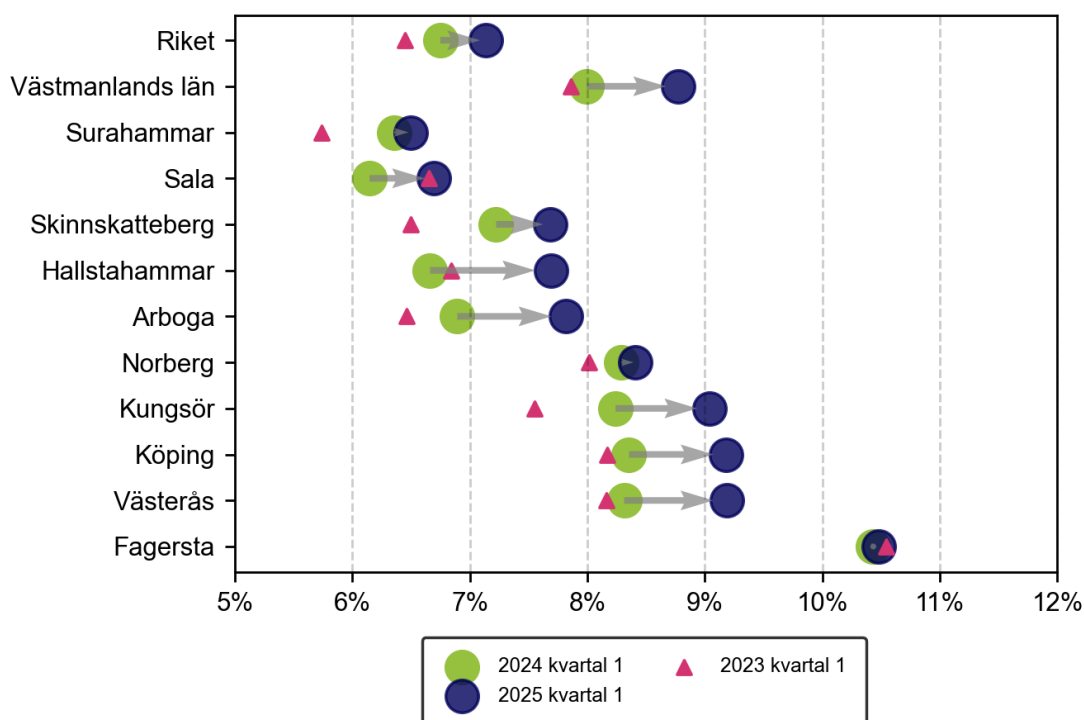
Tabell 2.1 Arbetslösa som andel av den registerbaserade arbetskraften, Västmanlands län, kvartal 1 2025

Nr	Kommun	%	Nr	Kommun	%	Nr	Kommun	%
1	Skinnskatteberg	7,7	2	Surahammar	6,5	3	Kungsör	9,0
4	Hallstahammar	7,7	5	Norberg	8,4	6	Västerås	9,2
7	Sala	6,7	8	Fagersta	10,5	9	Köping	9,2
10	Arboga	7,8						

Arbetslösheten var 0,8 procentenheter högre i Västmanlands län under det första kvartalet 2025 än under motsvarande period 2024. Utvecklingen i Västmanlands län är densamma som i riket som helhet, där arbetslösheten också ökat under perioden. Arbetslösheten har stigit i alla kommuner i Västmanlands län under det senaste året.

Den största ökningen hade Hallstahammar, där arbetslösheten steg med 1,0 procentenheter mellan det första kvartalet 2024 och samma period 2025. Därefter hade Västerås och Arboga de största ökningarna, 0,9 respektive 0,9 procentenheter. Utvecklingen i relativ arbetslöshet i Västmanlands län under det senaste året visas i figuren nedan. Den rosa triangeln visar även utvecklingen sedan det första kvartalet 2023.

Figur 2.2 Utvecklingen av arbetslösheten som andel av den registerbaserade arbetskraften, Västmanlands län

Källa: Arbetsförmedlingen

2.2 Långtidsarbetslöshet

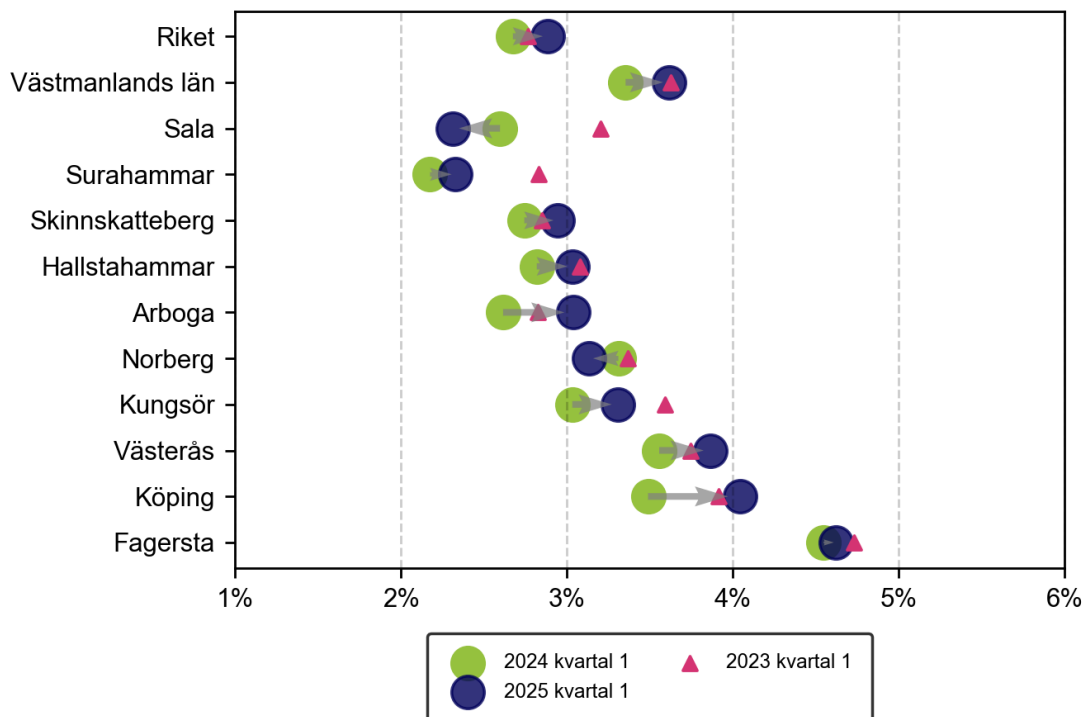
Långtidsarbetslöshet är en av de största utmaningarna på svensk arbetsmarknad, eftersom en längre tid i arbetslöshet i sig är en försvårande faktor för att få ett arbete. I Västmanlands län har antalet långtidsarbetslösa ökat under det senaste året. Antalet långtidsarbetslösa har ökat med 8 procent mellan det första kvartalet 2024 och samma period 2025. Antalet långtidsarbetslösa har ökat med omkring 400 personer till 5 000 personer under perioden. Även i riket totalt sett har antalet långtidsarbetslösa ökat under perioden.

41 procent av alla inskrivna arbetslösa i Västmanlands län hade varit utan arbete i 12 månader eller mer och räknades därmed som långtidsarbetslösa under det första kvartalet 2025. Andelen är högre än i riket totalt sett, där 40 procent av de arbetslösa räknades som långtidsarbetslösa under perioden. Andelen långtidsarbetslösa bland

de inskrivna arbetslösa var 44 procent i Fagersta under det första kvartalet 2025. Det är den högsta andelen av alla kommuner i länet. Även i Köping var andelen hög, 44 procent. Den lägsta andelen i länet hade i stället Sala, där 35 procent av de inskrivna arbetslösa var långtidsarbetslösa under perioden. Räknat som andel av den registerbaserade arbetskraften var 3,6 procent i Västmanlands län långtidsarbetslösa under det första kvartalet 2025. Det är en högre andel än i riket som helhet där motsvarande siffra var 2,9 procent.

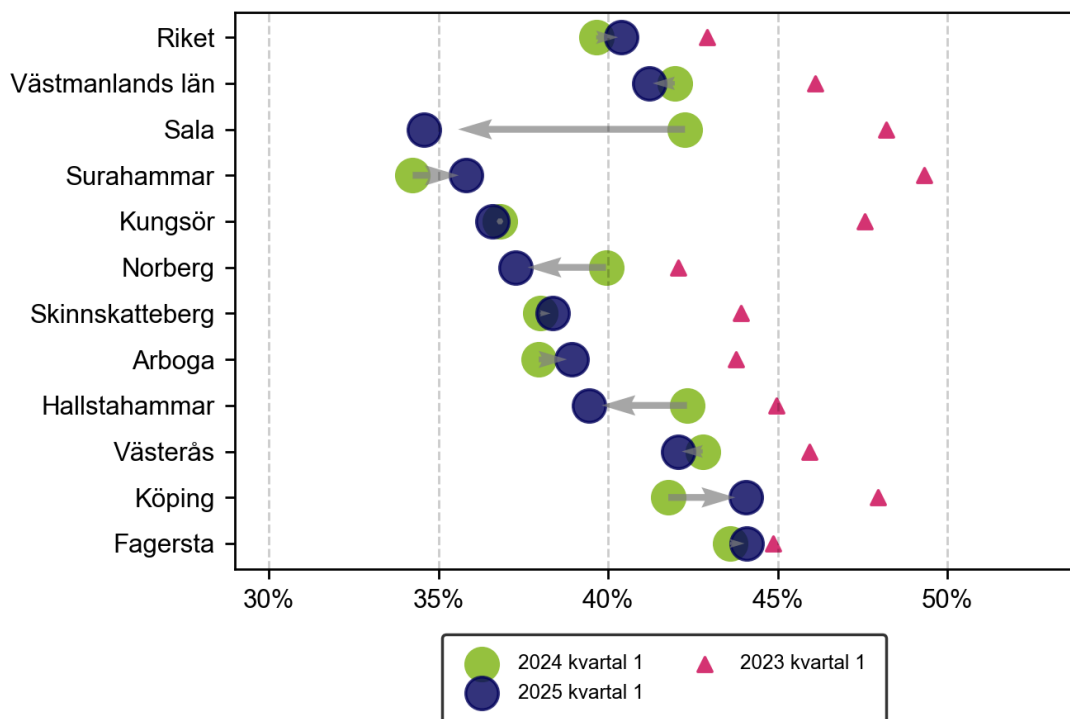
De arbetslösa med de längsta tiderna utan arbete har minskat i Västmanlands län under det senaste året. 2 700 av de arbetslösa hade varit utan arbete i 24 månader eller mer under det första kvartalet 2025, vilket kan jämföras med 2 800 personer under det första kvartalet ett år tidigare.

Figur 2.3 Utvecklingen av långtidsarbetslösheten som andel av den registerbaserade arbetskraften, Västmanlands län

Källa: Arbetsförmedlingen

Figur 2.4 Utvecklingen av långtidsarbetslösheten som andel av totalt antal inskrivna arbetslösa, Västmanlands län

Källa: Arbetsförmedlingen

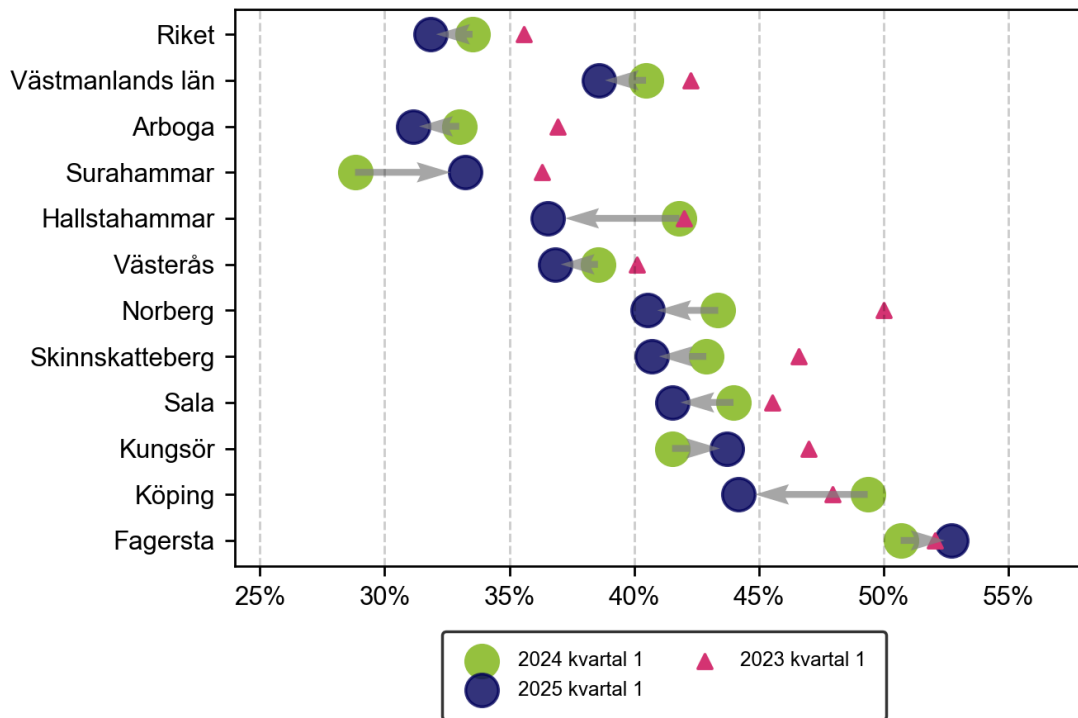
2.3 Kortutbildade

Arbetslöshetsnivån är betydligt lägre bland personer som har fullföljt en gymnasieutbildning, än bland personer som saknar en fullständig gymnasieutbildning eller motsvarande. Under det senaste året har antalet kortutbildade inskrivna arbetslösa ökat med 200 personer i Västmanlands län. Under det första kvartalet 2025 saknade 4 600 av de inskrivna arbetslösa en fullständig gymnasieutbildning eller motsvarande. I riket som helhet steg antalet inskrivna arbetslösa kortutbildade från 119 000 till 120 000 personer under samma period.

En högre andel av de inskrivna arbetslösa saknar en gymnasieutbildning i Västmanlands län än i riket totalt sett. Under det första kvartalet 2025 saknade 39 procent av de inskrivna arbetslösa i Västmanlands län en gymnasieutbildning, jämfört med 32 procent i riket som helhet. I Fagersta saknade 53 procent av de inskrivna arbetslösa en fullständig gymnasieutbildning, den högsta andelen i länet. Den lägsta andelen kortutbildade bland de inskrivna arbetslösa hade istället Arboga, där 31 procent saknade en gymnasieutbildning. Bland personer som saknar en fullständig gymnasieutbildning var arbetslöshetsnivån 28 procent i Västmanlands län under det första kvartalet 2025. Det kan jämföras med den totala arbetslöshetsnivån i

länet, som var 8,8 procent. På riksnivå var motsvarande andelar 21 procent för personer som saknar gymnasieutbildning och 7,1 procent för befolkningen totalt sett.

Figur 2.5 Utvecklingen av andel kortutbildade bland de inskrivna arbetslösa, Västmanlands län

Källa: Arbetsförmedlingen

2.4 Ungdomar

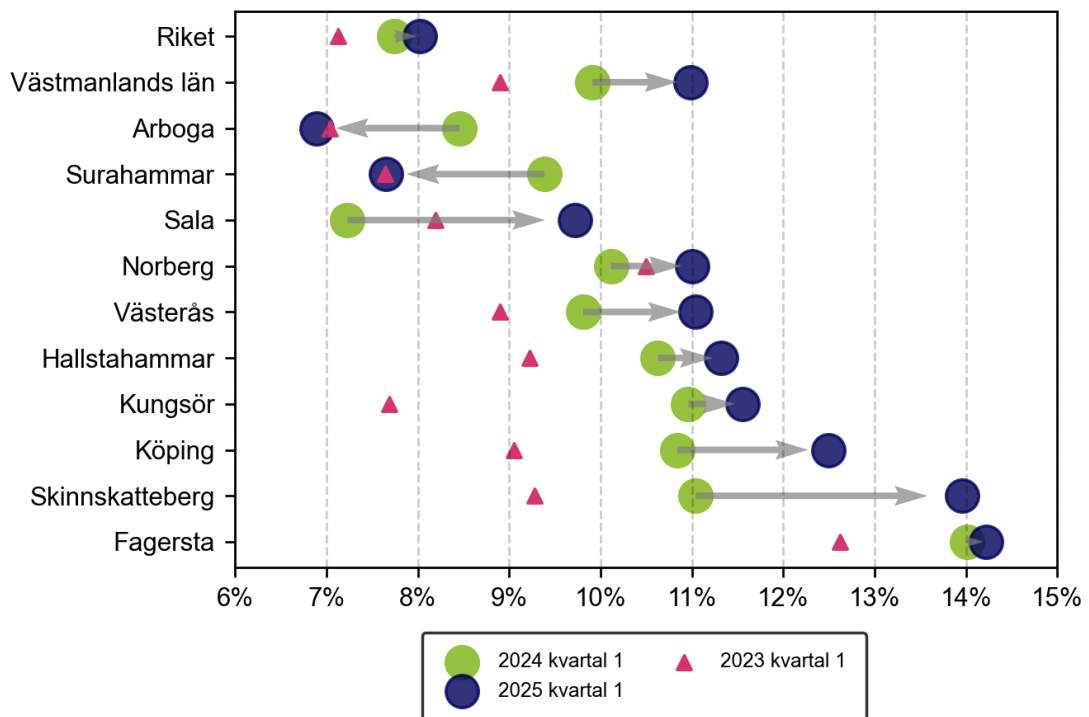
Antalet inskrivna arbetslösa ungdomar kan vara en tidig indikator vid skiften på arbetsmarknaden. Ungdomar är tillsvidareanställda i lägre utsträckning än befolkningen i stort, vilket är en av orsakerna till att de ofta är bland de första att hamna i arbetslöshet när arbetsmarknaden försämras. En stor rörlighet i gruppen gör också att ungdomar ofta är de som först får arbete när arbetsmarknaden stärks. Antalet inskrivna arbetslösa unga (18-24 år) har ökat under det senaste året. Under det första kvartalet 2025 var 1 500 ungdomar inskrivna som arbetslösa i Västmanlands län, 100 fler än samma kvartal 2024. Västmanlands län har en högre ungdomsarbetslöshetsnivå än riket i stort. Under det första kvartalet 2025 var ungdomsarbetslösheten i Västmanlands län 11,0 procent. Bara Gävleborgs län hade en högre arbetslöshetsnivå bland ungdomar än Västmanlands län. Det kan jämföras med 8,0 procent i riket. Bland unga män var arbetslösheten 12,6 procent i Västmanlands län under det första kvartalet 2025. Det är en högre nivå än bland unga kvinnor, där motsvarande siffra var 9,2 procent.

Fagersta hade den högsta ungdomsarbetslöshetsnivån i länet under det första

kvartalet 2025, 14,2 procent. Näst högst var ungdomsarbetslösheten i Skinnskatteberg, 14,0 procent, och Köping, 12,5 procent. I den andra änden av skalan med länets lägsta ungdomsarbetslöshet var Arboga. Där var ungdomsarbetslösheten 6,9 procent under det första kvartalet 2025.

Störst ökning i ungdomsarbetslöshet mellan det första kvartalet 2024 och samma period 2025 i Västmanlands län har Skinnskatteberg haft. Där steg ungdomsarbetslösheten med 2,9 procentenheter. Även Sala och Köping har haft relativt stora ökningar i ungdomsarbetslöshet under perioden, 2,5 respektive 1,6 procentenheter.

Figur 2.6 Utvecklingen av ungdomsarbetslösheten som andel av den registerbaserade arbetskraften, Västmanlands län

Källa: Arbetsförmedlingen

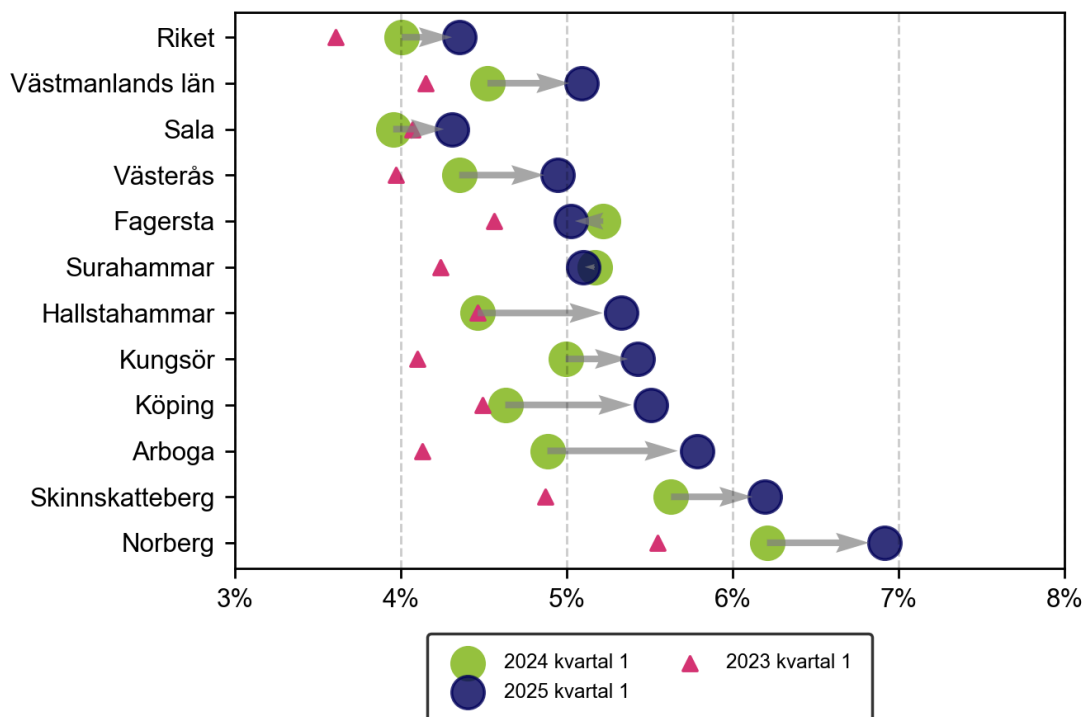
2.5 Inrikes och utrikes födda

Utrikes födda har i generellt sett en högre arbetslöshetsnivå än inrikes födda, eftersom det tar tid att etablera sig på den svenska arbetsmarknaden. Bland de 12 000 personer som var inskrivna som arbetslösa i Västmanlands län under det första kvartalet 2025 var 6 900 personer, eller 57,3 procent, födda i ett annat land än Sverige. Av dessa var 5 800 personer födda i ett land utanför Europa. Totalt sett är 27,7 procent av länets befolkning i åldrarna 16-65 år födda i ett annat land än Sverige.

Den relativa arbetslöshetsnivån bland utrikes födda var 19,0 procent i Västmanlands

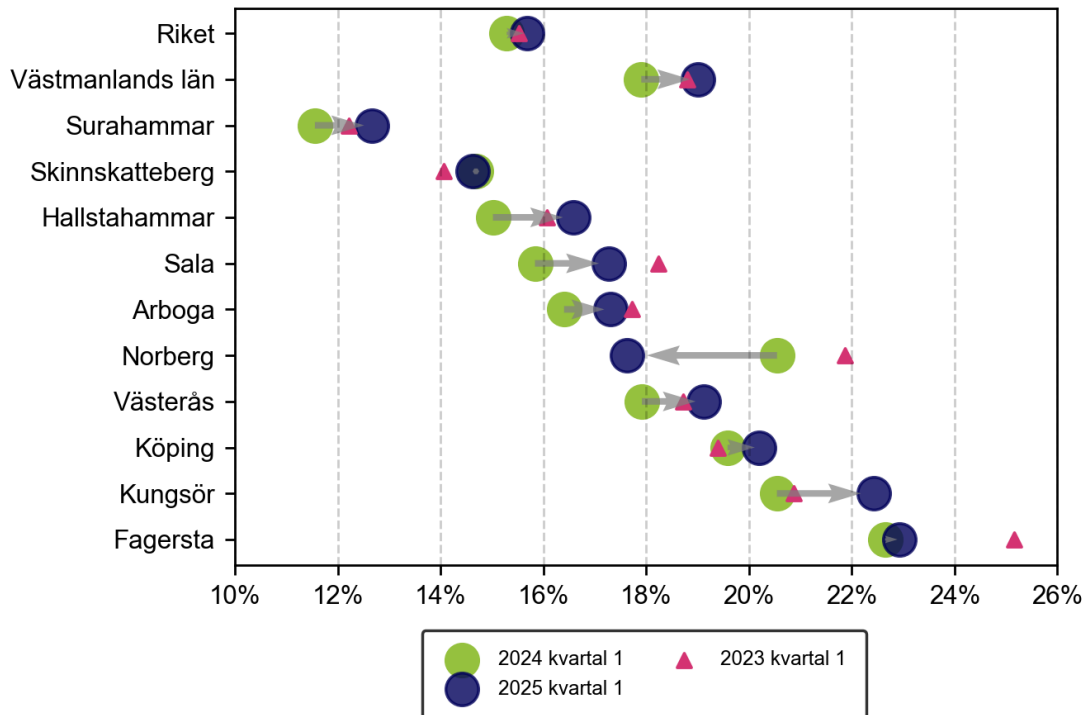
län under det första kvartalet 2025. Bland inrikes födda var arbetslöshetsnivån 5,1 procent under samma tid. Fagersta kommun hade länets högsta arbetslöshetsnivå bland utrikes födda, 22,9 procent, följt av Kungsör och Köping kommun med arbetslöshetsnivåer på 22,4 respektive 20,2 procent bland utrikes födda under perioden. De lägsta arbetslöshetsnivåerna bland utrikes födda hade Surahammar, Skinnskatteberg och Hallstahammar kommun, med arbetslöshetsnivåer på 12,7, 14,6 respektive 16,6 procent under det första kvartalet 2025.

Figur 2.7 Utvecklingen av arbetslösheten bland inrikes födda som andel av den registerbaserade arbetskraften, Västmanlands län

Källa: Arbetsförmedlingen

Figur 2.8 Utvecklingen av arbetslösheten bland utrikes födda som andel av den registerbaserade arbetskraften, Västmanlands län

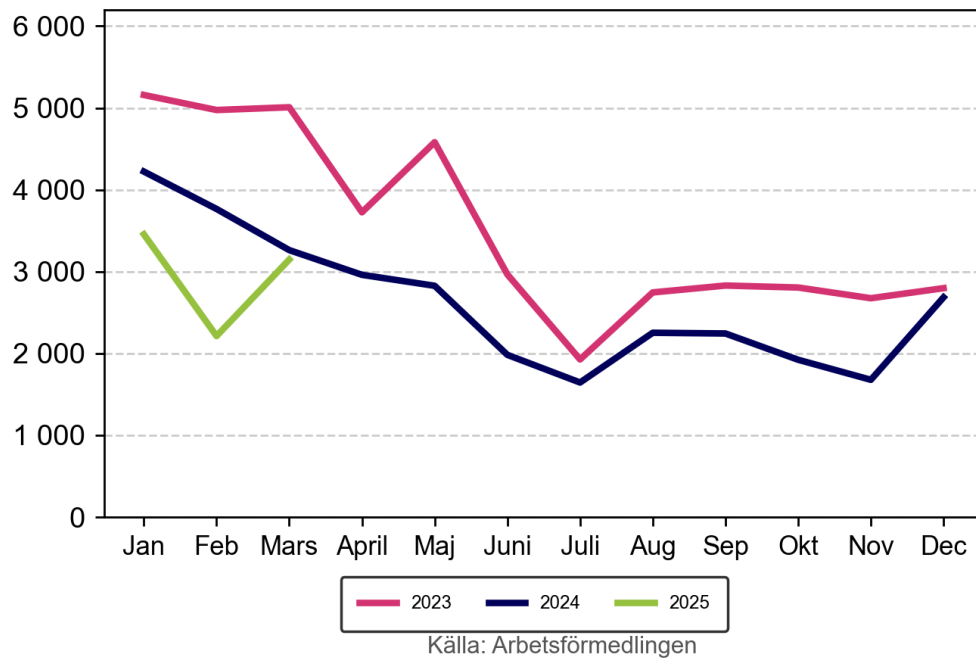

Källa: Arbetsförmedlingen

2.6 Nyanmälda lediga platser

Det publicerades 8 800 platser på Platsbanken i Västmanlands län under det första kvartalet 2025, 2 400 platser färre än under samma kvartal 2024. Även på riksnivå var antalet platser på platsbanken färre under det första kvartalet 2025 än under samma kvartal 2024. Syftet med platsannonseringen är primärt att underlätta matchningen på arbetsmarknaden. Statistiken bör därför användas med viss försiktighet i tolkningen av den totala efterfrågan på arbetskraft.

Det vanligaste yrket på Platsbanken i Västmanlands län har varit undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende under det första kvartalet 2025. Därefter följer yrkena lager- och terminalpersonal samt grundutbildade sjuksköterskor. De vanligaste yrkena på Platsbanken i hela riket under samma period har varit undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende samt grundutbildade sjuksköterskor och vårdbiträden.

Figur 2.9 Antal nyanmälda lediga platser de tre senaste åren, Västmanlands län**Tabell 2.2 Nyanmälda lediga platser per yrke, Västmanlands län, kvartal 1 2025**

Yrke		Nya platser
1	Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende	2 040
2	Lager- och terminalpersonal	440
3	Grundutbildade sjuksköterskor	420
4	Vårdare, boendestödjare	360
5	Företagssäljare	280
6	Grundskollärare	200
7	Restaurang- och köksbiträden m.fl.	200
8	Personliga assistenter	190
9	Vårdbiträden	180
10	Kriminalvårdare	120